

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«Безпека життєдіяльності та
основи охорони праці»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Фінанси, банківська справа та страхування
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Трудомісткість	90 годин, 3 кредитів ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет Кафедра механічної та електричної інженерії
Контактні дані розробника(ів)	Дрожжана Ольга, старший викладач <i>Контакти:</i> ауд. 380 (навчальний корпус № 3) e-mail: olga.drozhchana@pdau.edu.ua тел. 0661413901 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/drozhchana-olga-ureshivna#
Мета вивчення навчальної дисципліни	надання сучасних теоретичних знань, умінь і навичок, необхідних майбутнім фахівцям для ефективного вирішення питань безпеки життєдіяльності та охорони праці у сфері їх професійної діяльності, формування у здобувачів вищої освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях та безпеки життєдіяльності у надзвичайних ситуаціях.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Програмні результати навчання	ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
Методи навчання	<i>Словесні методи:</i> лекція; <i>практичні методи</i> – вправи; <i>наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування; <i>комп'ютерні, мультимедійні методи:</i> використання мультимедійних презентацій; <i>методи письмового контролю:</i> тестування.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як оцінка небезпек.

	Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти господарювання. Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки . Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні чинники ризику. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях. Тема 5. Застосування ризик-орієнтовного підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайної ситуації. Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайній ситуації. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій. Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці. Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Тема 11. Основи виробничої безпеки. Тема 12. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Форми поточного контролю знань: виконання завдань для самостійної роботи; виконання вправ на практичних заняттях, розв'язування тестів. Форма семестрового контролю: екзамен. Схема нарахування балів та шкала оцінювання наведені в Додатку А.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуються положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо). Дедлайни та перескладання: виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей,

	розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Додаткові можливості для здобувачів вищої освіти: На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Udemu тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Правознавство
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Березуцький В.В., Березуцька Н.Л., Богодист А.О. Безпека людини у сучасних умовах : монографія. Харків : ФОП Мезіна В.В., 2018. 208 с. URL: http://surl.li/tcakbf. 2. Охорона праці та цивільний захист : підруч. / Левченко О. Г., Землянська О. В., Полукаров О.І., Зацарний В. В., Полуаров Ю.О., Землянська О.В. Київ : КПІ ім.Ігоря Сікорського, 2019. 420 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u243/robocha_program_bezpeka_praci_zahust_rosl_tit.pdf. 3. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Стиценко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. Харків : ХНУРЕ, 2018. 336 с. URL: https://os.nure.ua/wp-content/uploads/2019/05/posibnik-bgd_2018_p.1.pdf. 4. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С. Основи охорони праці : навч. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2020, 182 с. URL: http://surl.li/rjtrq. 5. Сокурєнко В.В., Бандурка О.М., Бортник С.М. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підруч. Харків : ХНУВС, 2021. 308 с. URL: https://www.clipr.cc/5RQBw. Допоміжні 1. Конституція України. URL: http://zakon.rada.gov.ua. 2. Кодекс законів про працю: закон України з змінами від 17.05.2012р. № 4711-VI. URL: http://portal.rada.gov.ua. 3. Про внесення змін до Закону України «Про охорону праці»: закон України від 21.11.2002р. № 229-IV. URL: http://portal.rada.gov.ua. 4. Положення про службу охорони праці: типові положення від 15.11.2004р. № 255. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04#Text.

	5. Про навчання з питань охорони праці: типові положення від 26.01.2005 р. № 15. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05#Text . Інформаційні ресурси 1. Офіційний сайт Державна служба України з питань праці. URL: http://dsp.gov.ua/. 2. Офіційний сайт Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: https://www.dsns.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Фонду соціального страхування України. URL: http://www.fssu.gov.ua/.
Рік введення	2023

Додаток А
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни 072ФБСС_бд_2023[1]

Назва тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом	
	Розв'язання тестів			Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен		
	№1	№2	№3					
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	14			-	2		2	
Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.				2	2		4	
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.				2	2		4	
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику.. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях				2	2		18	
Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.		14		2	2		4	
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайних ситуаціях. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій.				-	2		2	
Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.			14		-	2		16
Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.					-	2		2
Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань.				-	2		2	
Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії				2/2	2		20	
Тема 11. Основи виробничої безпеки				2	2		4	
Тема 12. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.				-	2		2	
Екзамен						20	20	

Разом	14	14	14	14	24	20	100
-------	----	----	----	----	----	----	-----

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
072ФБСС_бз_2023[1]**

Назва тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання практичного завдання	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Екзамен	
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.					
Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.					
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.					
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику.. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях					
Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.					
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайних ситуаціях. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій.					
Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.			40		40
Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.					
Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	20	20			40
Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії					
Тема 11. Основи виробничої безпеки					
Тема 12. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.					
Екзамен	-	-	-	-	20
Разом	20	20	40	20	100

Критерії оцінювання розв'язування тестів 072ФБСС_бд_2023[1]

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
14	Правильно обрано відповіді на 80-100% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
10	Правильно обрано відповіді на 60-80% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
5	Правильно обрано відповіді на 40-60% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
0	Неправильна відповідь на питання тесту, або відповідь відсутня, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

- виконання вправ на практичних заняттях – розв'язування ситуаційних задач:

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях 072ФБСС_бд_2023[1]

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно виконав практичні завдання, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
1	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом (поверхнево), при виконанні практичних завдань допущені суттєві неточності та помилки, що свідчить про недостатній рівень засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
0	Виконання завдання відсутнє, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях 072ФБСС_бз_2023[1]

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
20	Правильно виконано розрахунки, пояснення, сформульовані повні висновки, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

15	Правильно виконано розрахунки, немає пояснення, висновків, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
10	При розрахунках допущені помилки, пояснення не чіткі, висновок поверхневий, це свідчить про зниження можливості застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
5	Проведені розрахунки з чисельними помилками, немає пояснень, висновку, це свідчить про не здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Практичне завдання не виконано, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

- виконання завдань самостійної роботи - здобувач вищої освіти виконує за всіма темами з навчальної дисципліни:

Критерії оцінювання виконання завдання самостійної роботи 072ФБСС бд 2023[1]

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Завдання самостійної роботи опрацьовані в повному обсязі, практичні завдання виконані вірно, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
1	Завдання самостійної роботи опрацьовані не в повному обсязі (поверхнево), у виконанні практичних завдань допущені суттєві помилки, що свідчить про недостатній рівень засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
0	Завдання самостійної роботи не виконані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Критерії оцінювання виконання завдання самостійної роботи (тести) 072ФБСС бз 2023[1]

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
20	Правильно обрано відповіді на 80-100% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
15	Правильно обрано відповіді на 60-80% питань тесту, що свідчить про засвоєння базових знань з програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності

	суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
10	Правильно обрано відповіді на 40-60% питань тесту, що свідчить про недостатній рівень засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
5	Правильно обрано відповіді менше, ніж на 40% питань тесту, що свідчить про не засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Неправильна відповідь на питання тесту, або відповідь відсутня, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

- виконання завдань контрольної роботи – здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують самостійно індивідуальне завдання - контрольну роботу, яка містить 6 теоретичних питань і 1 практичне завдання.

Критерії оцінювання виконання одного теоретичного питання контрольної роботи 072ФБСС_бз_2023[1]

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувач вищої освіти надав повну відповідь (90-100%), що свідчить про засвоєння програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
4	Здобувач вищої освіти надав неповну відповідь (80%), що свідчить про достатній рівень засвоєння програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
3	Здобувач вищої освіти надав неповну відповідь (70%), що свідчить про базовий рівень знань для засвоєння програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
2	Здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про початковий рівень знань програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
1	Здобувач вищої освіти надав мінімальну відповідь, що свідчить про низький рівень знань програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Здобувач вищої освіти не надав відповідь, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання

Критерії оцінювання виконання одного практичного завдання контрольної роботи 072ФБСС_бз_2023[1]

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10	Правильно виконано розрахунки, пояснення, сформульовані повні висновки, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
9	Правильно виконано розрахунки, пояснення, але сформульовані не повні висновки, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
8	Правильно виконано розрахунки але не було пояснення і висновків, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
7	При розрахунках допущена механічна помилка, яка не вплинула на висновки, продемонстрована здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
6	При розрахунках допущена помилка, яка вплинула на результат та висновок, але ход рішення все ж таки показує про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
5	При розрахунках допущені помилки, які вплинули на висновок, але ход рішення все ж таки показує про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
4	При розрахунках допущені помилки, пояснення відсутні, висновок сформоване не вірно, це свідчить про зниження можливості застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
3	При розрахунках допущені помилки, пояснення відсутні, висновок відсутній, це свідчить про зниження можливості застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства

	на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
2	Проведені розрахунки з чисельними помилками, немає висновку, це свідчить про не здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
1	При виконанні практичного завдання був обраний тільки шлях його виконання, що свідчить про не здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Практичне завдання не виконано, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – **екзамен**, завдання якого складається з 2 теоретичних питань та тестового завдання.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти 072ФБСС бд 2023[1]; 072ФБСС бз 2023[1] на екзамені

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання (всього 2 теоретичних питання)	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	теоретичне питання розкрито частково (10%) і допущено при цьому певні суттєві помилки, які значно впливають на загальне розуміння питання, відповідь фрагментарна, непослідовна, що свідчить про те, що значна частина компетентностей не сформована та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	2	теоретичне питання розкрито не повністю (20-30%) і допущено при цьому суттєві помилки, недостатньо розкрито більшість його окремих положень, які впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	3	теоретичне питання розкрито не повністю (40%) і допущено помилки, які впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	4	теоретичне питання розкрито не повністю (50%) і допущено окремі помилки, які не впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що в основному компетентності сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	5	теоретичне питання розкрито не повністю (60%), але сутність теоретичного питання визначено, допущено деякі помилки які не впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	6	теоретичне питання розкрито не повністю (70-80%), але сутність теоретичного питання визначено, допущено деякі помилки які не впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	7	теоретичне питання розкрито, але допущено дві-три помилки, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	8	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
для тестового завдання	0	неправильна відповідь на всі питання тесту, або відповідь відсутня, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
	1	правильно обрано відповіді менше ніж на 40% питань тесту, що свідчить про не недостатнє засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	2	правильно обрано відповіді на 40-60% питань тесту, що свідчить про засвоєння базових результатів навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	3	правильно обрано відповіді на 60-80% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	4	правильно обрано відповіді на 80-100% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні